

„Atunci s-a apropiat Ilie Proorocul de popor și a zis: Până când veți șchiopăta de amândouă picioarele? *Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați Lui!*“ (III Regi 18, 21)

BULETINUL PAROHIEI SFÂNTUL ILIE-GORGANI

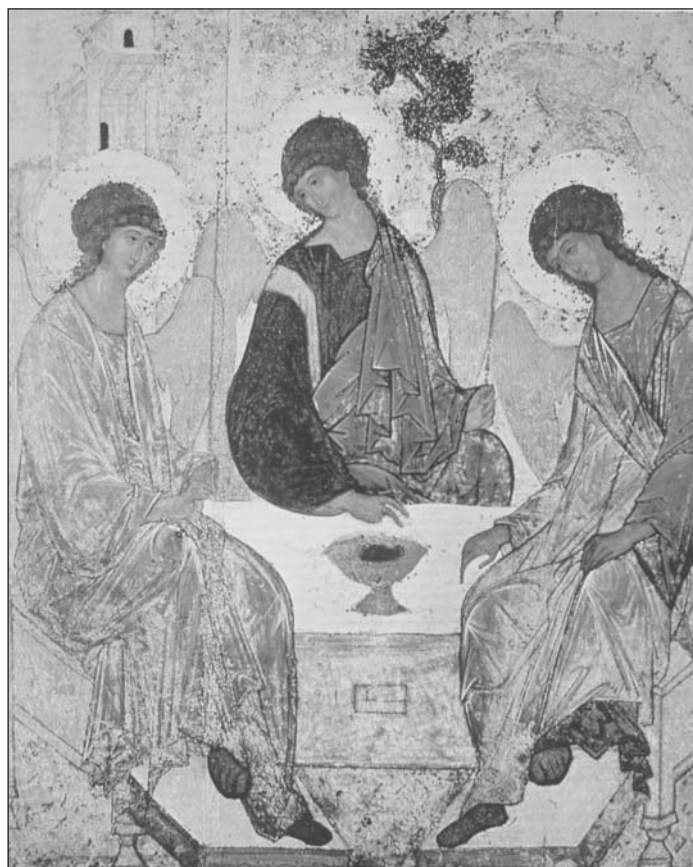
iunie-iulie 2002

foaie pentru întărire sufletească, atitudini și comunicări

Anul V, Nr.2 (46)

PREASFÂNTĂ TREIME, MILUIEȘTE-NE PE NOI! - scurtă meditație pentru Sărbătoarea Sfintei Treimi -

Puțini creștini știu că ziua de luni care urmează duminicii Rusaliilor este consacrată Preasfintei Treimi, fiind, astfel, o zi de praznic mare, unit cu al Pogorării Sfântului Duh. Cu toate că este trecută în calendar cu litere roșii, sărbătoarea aceasta trece aproape neobservată, datorită faptului că ea cade întotdeauna luna, iar în această zi creștinii care au servicii nu sunt liberi, așa cum sunt de Paști și de Crăciun, deși în bisericile noastre se săvârșește Sfânta Liturghie ca pentru oricare dintre praznicele însemnate. Dar la slujbă lipsesc mulți și dintre credincioșii liberi, care de obicei sunt atașați de cultul Bisericii, deoarece nu cunosc încă semnificația acestei sărbători. De aceea, credem că suntem datori să atragem luarea aminte asupra acestor zile, pentru că este una specială în spațiul liturgic: *este ziua în care sunt pomenite, la un loc, toate cele trei Persoane ale Ființei Unice a lui Dumnezeu, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh.* Din punct de vedere calendaristic, această zi reprezintă, de fapt, ecoul liturgic al duminicii Rusaliilor: sunt evocate Persoanele Care au contribuit la săvârșirea actului sfânt al pogorării Duhului, ca un „sobor” întrucâtva asemănător cu

Sfânta Treime (icoană de A. Rubliov, sec.XV)

alte „soboare” calendaristice (7 ianuarie, 30 iunie etc.). Întrucât, însă, Duhul Sfânt nu poate fi despărțit de Tatăl Care L-a purces și de Fiul Care L-a trimis, Persoanele Treimii sunt prăznuite împreună.

Nu întâmplător, însă, am pus ca titlu al acestui medalion „Preasfântă Treime, miluiește-ne...”, iar ca subtitlu cuvântul „meditație...”, ci ca să mărturisim din capul locului că despre

Sfânta Treime nu poți vorbi altfel decât rugându-te și meditănd, totodată, la adâncimea Tainei Dumnezeirii, atât cât pot cuprinde slabele puteri omenești, firește. Un mare ajutor în străbaterea căii cunoașterii acestei Taine a Tainelor, fie chiar cu pași foarte timizi, ne oferă cultul Bisericii, de la simplele rugăciuni, până la slujbe mari, ca vecernii, utrenii, paraclise și acatiste ș.a., toate încununată cu Sfânta Liturghie. Cine va încerca să se apropie de Preasfânta Treime în afara cultului, va sfârși fără a pricepe nimic. De ce? Pentru că numai prin sfintele rugăciuni și slujbe primim harul mântuitor al înțelegerii, totodată, pentru că în textele liturgice sunt reflectate cele mai puternice mărturii și referirile cele mai convingătoare

Continuare în pagina a-2-a

Din sumar:

Pr. Emanoil Băbuș:

Nașterea literaturii creștine
- p. 3

Mihaela Poteraș:- Convorbiri cu Pr. Teofil Părăianu- p. 4

Pagină de anunțuri - p. 5

cu privire la dogma treimică, avându-și izvorul în Scriptură și în operele Părinților Bisericii. Să ne amintim, bunăoară, de una dintre cele mai scurte rugăciuni, pe care o rostim în fiecare zi, și să observăm că este adresată celor trei Persoane dumnezeiești: „**Preasfântă Treime**, miluiește-ne pe noi, **Doamne**, curățește păcatele noastre, **Stăpâne**, iartă fărădelegile noastre, **Sfinte** cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău”. Aceeași întreită slăvire o aduc cele mai multe dintre cântările slujbelor. Iată, spre exemplu, o cântare din chiar slujba utreniei sărbătorii de azi (*luminânda*): „Lumină este **Tatăl**, lumină este **Cuvântul**, Lumină este și **Sfântul Duh**, Care a fost trimis Apostolilor în limbi de foc; și printr-Însul toată lumea se luminează a cinsti pe **Sfânta Treime**”. Dar, de cea mai mare adâncime și frumusețe liturgică sunt rugăciunile care alcătuiesc Sfintele Liturghii, atât cele rostite de preot, cât și ale stranei. Sunt la îndemâna oricui vrea să le cerceteze. Și nu doar cele care se aud, ci și cele care se rostesc în taină de către preot. Între acestea din urmă, cu referire directă la persoanele Sfintei Treimi, este, bunăoară, minunata rugăciune euharistică din Liturghia Sf. Vasile cel Mare, în conținutul căreia Dumnezeu-Tatăl este numit „**Domn al cerului și al pământului**, Fiul - „**pecete asemenea chipului**”, iar Sfântul Duh, „**izvorul sfințeniei**”. Și exemplele ar putea continua, pe zeci de pagini...

Dar să ne întoarcem la Sfânta Scriptură, izvorul de bază al cultului. Cine va avea bunăvoința și evlavie să cerceteze referirile la Sfânta Treime în paginile biblice, va trăi bucuria întâlnirii unor pasaje în care, chiar dacă mărturiile sunt de cele mai multe învăluite în mister, chipul întreit al lui Dumnezeu strălucește cu evidentă. Pășind, așadar, pe cărările tainice ale Scripturii Vechi și Noi, întâlnim chiar de la început însuși numele lui **Dumnezeu** (*Facere* 1, 1), pentru care limba

ebraică folosește pluralul (**Elohim**), un prim indiciu că nu e vorba de o singură persoană. Alte locuri pot fi descoperite treptat, cu ajutorul unor călăuze biblice, desigur, care, iarăși zicem, sunt la îndemâna oricui, inclusiv prin programe computerizate. Un loc special în descoperirile scripturistice îl reprezintă, însă, *Teofania de la stejarul Mamvri* (*Facere* 18), sub chipul a Trei Oameni (= *Îngeri*, *Facere* 19, 1), mărturie reprezentată atât de inspirat iconografic de către Andrei Rubliov (sec. XV). Veritabilă fereastră spre cerul Treimii, *Troița* cuviosului Andrei Rubliov fascinează atât prin calitățile artistice excepționale, cât și prin sfințenia pe care o transmite închinătorului cucernic. Acest fapt l-a determinat pe părintele martir Pavel A. Florenski (1882-1948), compatriotul cuviosului artist, să exclame plin de admirație: „Există *Troița* lui Rubliov, deci există Dumnezeu!”.

*

Dogma Sfintei Treimi reprezintă cea mai mare taină a creștinismului, sau, după cum spune părintele Stăniloac, *Sfânta Treime este suprema taină a existenței, care explică, însă, toate, sau fără de care nu se poate explica nimic!* De aceea, credem că în locul expresiei „dogma Sfintei Treimi” este mai potrivită formularea „taina Sfintei Treimi”, datorită atributului înfinității dumnezeiești, care copleșește capacitatea finită și relativă a cunoașterii umane. Întemeiați pe mărturiile Scripturii, toți Sfinții Părinți învață că Dumnezeu nu poate fi cunoscut în ființa Sa, ci doar în lucrările Sale, *atât cât El însuși S-a revelat*. Prin toate lucrările cunoscute, Dumnezeu S-a descoperit întâi de toate ca un *Dumnezeu al iubirii infinite*: din iubire a creat lumea, din iubire S-a întrupat Fiul-Hristos, din iubire S-a pogorât Sfântul Duh peste Apostoli și peste întreaga creație, din iubire El ne poartă de grijă și nu ne părăsește, cu toate că noi de multe ori L-am părăsit... Aceste realități incon-

testabile l-au inspirat pe părintele pomenit deja, Dumitru Stăniloac, teologul român cel mai reprezentativ, să formuleze astfel titlul unei lucrări a p. c. sale: „*Sfânta Treime sau La început a fost iubirea*” (Editura Institutului Biblic, București, 1993). Iubire care se exercită mai întâi în sânul Preasfintei Treimi și care se reflectă, apoi, în toată creația. Cu mare evidentă, observarea acestei reflectări se poate face în familie. Și iată cum: Triunghiul iubirii intratrinitare (*Tatăl și Fiul își asociază iubirea și o îndreaptă asupra Sfântului Duh; Tatăl și Sfântul Duh asupra Fiului; Fiul și Sfântul Duh asupra Tatălui*) se cere a fi regăsit în iubirea dintre persoanele unei familii autentic creștine, cu deosebire în familiile cu copii (iar unde nu se nasc în mod natural, trebuie înfiați): *tata și mama își asociază și îndreaptă iubirea asupra copiilor; tata și copiii asupra mamei; mama și copiii asupra tatălui...* Căci, esențial, *numai o treime de persoane poate exercita iubirea completă, autentică!* Iar exercițiul iubirii familiale poate fi pus cu generozitate în slujirea comunităților mai mici și mai mari: locul de muncă, localitatea de domiciliu, țara... Să fie, adică, o continuă asociere, înfrățire, în bine, indiferent de locul și mediul în care ne găsim. Spre această înfrățire ne îndeamnă, de fapt, Mântuitorul Iisus Hristos, chiar prin cuvintele Sfintei Evanghelii care s-a citit astăzi: „Dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu...” (Matei 18, 19).

Cugetând și făcând așa, să ne rugăm cu nădejde Preasfintei Treimi: **Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi, Doamne, curățește păcatele noastre, Stăpâne, iartă fărădelegile noastre, Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.** Amin.

Preot Vasile GORDON

Nașterea literaturii creștine

Limba literaturii creștine a fost greacă. Cărțile Noului Testament fuseseră deja scrise în greacă, iar Vechiul Testament era tradus de asemenea în limba greacă de către evreii din diasporă, așezați mai ales în jurul Alexandriei. Încă de la începuturi, literatura creștină a fost terenul de întâlnire între două culturi, iudaism și elenism, a căror fuziune nu a fost realizată fără dificultate.

Prima generație de scriitori creștini au fost Părinții Apostolici. Ei erau în legătură directă cu martorii oculari ai vieții lui Hristos și reprezintă un punct de joncțiune între perioada Revelației și cea a transmiterii Sale prin intermediul Părinților bisericești. Scrierile acestor Părinți se aseamănă cu cele ale Noului Testament, fiind, de fapt, o continuare a acestora: mai întâi prin genul lor literar, deoarece sunt epistole redactate în limba greacă, iar apoi prin conținutul lor pastoral. Autorii lor nu vorbesc în numele lor propriu, ci se doresc a fi fideli Revelației lui Hristos, transmisă prin Sfinții Apostoli. De aceea mulți scriitori creștini sunt necunoscuți, excepție făcând Ignatie al Antiohiei, Clement al Romei, Policarp al Smirnei. Chiar dacă o bună parte din scrierile apostolice au fost fie anonime (*Didahia*), fie atribuite unor pseudonume (Barnaba), ele s-au bucurat de multă autoritate, fiind chiar înscrise în Biblie, până la fixarea definitivă a canonului ei. Mai mult, chiar unele lucrări precum *Didahia* sunt anterioare redactării Evangheliei Sfântului Ioan.

Toate aceste scrieri erau adresate cititorilor creștini, insistând asupra imitării lui Iisus Hristos și asupra unității Bisericii, care trebuie să fie departe de eventualele disensiuni. Textele erau de circumstanță, evidențiind preocupările de ordin moral sau dogmatic. Nu venise încă vremea polemicilor sau a marilor sinteze, autorii insistând acum asupra ascultării față de autoritățile bisericești, atenției sporite pentru ereziile care tocmai apăreau și îndemnului la o viață virtuoasă, în credință și nădejde în mântuirea adusă de Hristos. Diversitatea locurilor de origine a autorilor ne arată rapiditatea cu care creștinismul s-a răspândit în lumea mediteraneană, fapt favorizat și de universalitatea limbii grecești. Părinții apostolici au avut dificila sarcină de a trasa calea creștină între iudaismul din care proveneau adesea și cultura elenistică în care trăiau. Astfel, unul din primii Părinți, Clement al Romei, era un evreu elenist convertit. El a fost al treilea succesor al lui Petru, pe scaunul Romei (92-101) și se pare că i-a cunoscut personal pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel despre care scrie în *Epistola către Corinteni*. În

această scriere este vorba despre o intervenție directă a Bisericii Romei în afacerile interne ale Bisericii din Corint, Clement insistând asupra restaurării unității care trebuie să existe în sânul comunității.

În momentul în care comunitățile locale s-au înmulțit, iar ereziile au început să apară, Ignatie al Antiohiei accentua în lucrările sale importanța ierarhiei bisericești și necesitatea unității sale în jurul episcopului, imaginea văzută a Episcopului nevăzut, Iisus Hristos Ignatie a fost episcop al Antiohiei, prima Biserică întemeiată după cea din Ierusalim. Acest episcop pasionat de credința în Iisus Hristos, a fost condamnat să fie mâncat de animalele sălbatice pe vremea împăratului Traian (110). În drum spre martirajul său de la Roma, Sfântul Ignatie a scris 7 epistole adresate Bisericilor din Asia Mică, în sânul cărora a fost primit. El îndeamnă pe membrii acestor comunități să rămână uniți în jurul Sfintei Euharistii, centrul vieții bisericești. Sfântul Ignatie avertiza, de asemenea, pe creștini de dublul atac pe care mediul iudaic și erezia dochetă îl purtau împotriva creștinilor. Pentru evrei, Mesia nu venise încă, iar pentru docheți Iisus avusese un trup aparent, deoarece suferința prin care trecuse nu era demnă de Dumnezeu. Spre deosebire de aceștia, Sfântul Ignatie insista asupra realității întrupării și suferinței lui Hristos: el predica urmarea Sa în suferința dusă până la moarte.

Scrierile Sfântului Ignatie au cunoscut repede respectul comunităților creștine. Astfel, creștinii din Filipii (Macedonia) îl rugau pe Policarp, episcopul Smirnei, să le-o trimită. Bătrânul episcop, care-l cunoscuse pe Sfântul Apostol Ioan, le-a trimis-o, textul fiind însoțit și de o scrisoare de-a sa. Fiind un mare admirator al episcopului Antiohiei, el aspira, de asemenea, la martiraj pentru a se identifica cu Hristos, lucru care s-a și împlinit.

O altă caracteristică a literaturii creștine de acum este legătura care persista încă între iudaism și creștinism. La sinodul de la Ierusalim din anul 49, se hotărâse ca grecii să nu se supună practicilor iudaice, ceea ce favoriza universalitatea Bisericii. Din acest moment, pentru creștini era nevoie însă de muncă intensă de reapropriere a Vechiului Testament. Acum promisiunile Bibliei, erau realizate în persoana lui Hristos și, de aceea, Vechiul Testament trebuia citit ca o prefigurare a celui Nou. Comunitățile creștine s-au exprimat și în scrieri populare care le-au servit drept îndrumar. Printre acestea se numără și *Învățătura celor 12 Apostoli* sau *Didahia* redactată între 70-100, în regiunea Siriei și pe care, datorită autorității de care s-a bucurat, o

regăsim și în secolul al IV-lea în Egipt, citită de cei care, după mărturia Sfântului Atanasie, se pregăteau pentru primirea botezului. Asemenea unui catehism, cartea rezuma tot ceea ce trebuia să cunoască catehumenul înainte de a intra în viața creștină. Ea era un tratat de morală, în care erau prezentate cele două căi, care conduceau la viață sau la moarte. Prin intermediul acestei cărți ni s-a transmis rugăciunea euharistică care evoca binecuvântarea biblică prin aluziile sale la “via lui David” și la “slujitorul lui Dumnezeu”.

Așa cum Mântuitorul Iisus Hristos promisese ucenicilor că va reveni pentru a instaura Împărăția Sa, mulți creștini au început să facă tot felul de speculații cu privire la acest moment, iar primele generații au trăit cu ideea unui iminent sfârșit al lumii. Acest sentiment a fost amplificat în perioada persecuțiilor, care păreau a fi episodul final, prevestitor al venirii lui Hristos. Din această așteptare exagerată, a luat naștere o literatură apocaliptică, în care regăsim un amestec de viziuni și descoperiri cu privire la această taină. Aceste scrieri și-au avut originea în două izvoare: Apocalipsa Sfântului Ioan și apocalipsele iudaice, alcătuite în jurul unor personaje biblice precum Enoh, cel suit în mod tainic la cer. În aceste texte, speculațiile asupra simbolismului cifrelor ocupau un loc important, permițând astfel dezvoltarea “milenarismului”, conform căruia Hristos va restabili Împărăția Sa pe pământ timp de 1.000 de ani, înaintea Judecății finale. Această învățătură, născută din citirea literală a pasajului din Apocalipsa lui Ioan, capitoul 20, versetul 6, a influențat pe mulți autori din primele secole. Astfel un prim exemplu ar fi *Păstorul lui Hermas* (140-150). Textul folosește stilul apocaliptic, pentru a ne relata revelația avută de Hermas din partea a două figuri cerești: o femeie în vârstă, care prefigurează Biserica, și un înger, care se arată sub chipul unui păstor. Acesta îi încredințează lui Hermas misiunea de a predica pocăința comunităților creștine din Roma pentru obținerea iertării păcatelor înaintea sfârșitului lumii care se apropie. Una din viziunile grandioase ale acestei lucrări este aceea a construirii unui turn din pietre, care vrea să prezinte sub o formă alegorică Biserica: turnul este construit pe apă (botezul), iar oamenii care s-au pocăit înainte ca el să fie terminat au fost integrați în Biserică, pe când ceilalți vor fi respinși. Antichitatea creștină a acordat *Păstorului lui Hermas* un adevărat cult, iar în primele trei secole, Hermas era considerat ca un profet inspirat.

Preot Emanoil BĂBUȘ

CONVORBIRI CU PĂRINTELE TEOFIL PĂRĂIAN, DUHOVNICUL MĂNĂSTIRII BRÂNCOVEANU - SÂMBĂTA DE SUS (V)

În Ortodoxie avem icoana, comoară de mare preț, care nu va putea fi smulșă niciodată din sufletul ortodox. Icoana, pe care o numiți „priză de har venit de la Dumnezeu”, am dori să fie subiectul celor ce urmează.

Ortodoxia își găsește expresia în icoană, în icoanele care ne înfățișează pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, pe Maica Domnului, pe sfinții lui Dumnezeu și pe îngeri. Icoanele nu sunt simple podoabe, deși sunt și podoabele Bisericii, icoanele sunt obiecte sfințite, care ne pun în legătură cu cei înfățișați pe icoane. Ortodoxia se exprimă și prin sfințele icoane, prin chipurile pe care le înfățișează icoanele, care în Biserica noastră sunt cinstite nu ca obiect- (nu sunt icoanele ultima realitate), ci icoanele sunt o realitate văzută, dincolo de care sunt realitățile nevăzute. Dar Biserica noastră l-a înțeles pe om așa cum este el, știe că omul are trebuință și de un sprijin material, pentru a se pune în legătură cu realitățile spirituale, de aceea are un cult al icoanelor, de aceea îi ajută pe oameni să se înalte spiritual și prin acest mijloc.

Credincioșii sărută icoanele în semn de cinstire, își revarsă cinstirea și iubirea sărutând sfințele icoane, care nu sunt obiecte în afară de darul lui Dumnezeu, ci ne fac legătura cu cei înfățișați pe icoane. De pildă, slujitorii sfințiți când se pregătesc pentru Sfânta Liturghie, cel dintâi lucru pe care-l fac, înainte de a intra în Sfântul Altar pentru slujirea Sfintei Liturghii, este ceea ce numim noi „luarea vremii”. La „luarea vremii” se manifestă Ortodoxia prin cinstirea icoanei Mântuitorului și a Maicii Domnului. În fața icoanei Mântuitorului este rânduit să se spună următoarea alcătuire: „*Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule, cerând iertare greșalelor noastre, Hristoase Dumnezeule, că de bună voie ai primit a Te sui cu trupul pe cruce ca să scapi din robia vrășmașului pe cei ce i-ai zidit. Pentru aceasta, cu mulțumită strigăm Ție: pe toate le-ai umplut de bucurie, Mântuitorul nostru, Cel ce ai venit să mântuiești lumea*”.

Din această alcătuire înțelegem că noi ne închinăm nu numai Mântuitorului Însuși, ci și chipului Său. Noi considerăm acest chip, respectăm acest chip, cinstim acest chip al Mântuitorului, iar cinstirea pe care o aducem chipului Mântuitorului ajunge la Mântuitorul Însuși!

La icoana Maicii Domnului, cu

același prilej, se spun cuvintele: „*Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești izvorul milei, învrednicește-ne și pe noi milostivirii tale. Caută spre robul tău cel păcătos. Arată-ți puterea, ca întotdeauna. Căci nădăjduind întru tine îți strigăm, cum oarecând ți-a strigat Gavriil, mai-marele voievod al celor fără de trup: bucură-te!*”

La Buna-Vestire, îngerul binevestitor i-a adus Maicii Domnului bucurie și a zis: „*Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu*

între femei!” (Luca 1, 28). La fel și noi spunem Maicii Preacurate, împreună cu îngerul: *Bucură-te*, iar pe Maica Domnului o numim izvorul milei, și o rugăm să ne învrednicească pe noi milostivirii sale.

La icoanele sfinților spunem troparele sfinților sau simplu: Sfinte Ioane Gură de Aur, roagă-te pentru noi, păcătoșii, Sfinte Vasile cel Mare, roagă-te pentru noi, păcătoșii ș.a.m.d.

Ortodoxie fără icoane nu există, cine renunță la icoane renunță la Ortodoxie, renunță la un mijloc de îmbogățire sufletească, cine renunță la icoane nu-i ortodox, cine renunță la icoane, considerându-le idoli, nu știe care-i deosebirea între idol și icoană. Deosebirea între idol și icoană este aceea că idolul este ultima realitate, icoana este o realitate spre altă realitate, idolul este în locul lui Dumnezeu.

Deci cine se închină la idoli, renunță la Dumnezeu, se leapădă de Dumnezeu, pe când cine se închină la icoane afirmă pe Dumnezeu, iar prin sfinții Lui afirmă și se apropie de Dumnezeu. Deci, deosebirea esențială este aceasta: idolul depărtează de Dumnezeu, iar icoana apropie de Dumnezeu.

Noi ne încadrăm în șuvoiul de credință și de cinstire al Bisericii noastre, avem conștiința că-I slujim lui Dumnezeu și cinstim sfințele icoane. Biserica accentuează aceasta în mod deosebit în prima duminică din Postul Paștelui, Duminica Ortodoxiei, care-i duminica biruinței Ortodoxiei asupra iconoclasmului. Sfânta noastră Biserică accentuează însă cultul icoanelor în fiecare zi a vieții noastre și, mai ales, de câte ori mergând într-o biserică, ne închinăm la icoana expusă pe tetrapod - prin aceasta ne manifestăm Ortodoxia, chiar dacă nu ajungem să ne atingem și să sărutăm și celelalte icoane.

Slavă lui Dumnezeu care ne împodobește mintea cu sfințele icoane, așa cum ne împodobește mintea cu creația Sa, cu florile pe care le avem în jurul nostru ca o manifestare a lui Dumnezeu, Care le-a creat. Slavă lui Dumnezeu că florile din conștiința noastră, florile spirituale, sunt pentru noi sfințele icoane, care-L aduc pe Hristos în mijlocul nostru, pe sfinții lui Dumnezeu în cuprinsul ființei noastre: „*Mărire Ție Doamne, mărire Ție! Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și minunate sunt rânduielile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale*”.

Mai e ceva de spus: cei care consideră icoanele lucruri de mâini omenești și de aceea nu aduc cinstire sfințelor icoane, spunând că cinstirea se cuvine numai lui Dumnezeu, greșesc. Greșesc pentru că, într-adevăr, icoanele sunt lucruri făcute de mâini omenești, dar sunt sfințite, sunt ridicate mai presus de ceea ce realizează omul, sunt puse în legătură cu Dumnezeu Care le-a sfințit, așa încât pentru noi icoanele nu mai sunt lucruri făcute de mâini omenești, ci sunt lucruri binecuvântate de Dumnezeu, sunt un fel de priză la harul lui Dumnezeu, sunt o fereastră către transcendent.

Noi avem motive să cinstim sfințele icoane și le cinstim, în timp ce aceia care nu au conștiința ortodoxă, aceia nu au nici considerație față de icoane. Noi dăm slavă lui Dumnezeu și pentru lucrurile pe care le avem din cinstirea sfințelor icoane, pentru bucuriile pe care le avem în conștiința noastră din ceea ce se imprimă în noi prin sfințele icoane.

Fie Domnul în veci slăvit, veselească-se Domnul de lucrurile sale!

Interviu realizat de **Mihaela POTERAȘ**

Pagină de anunțuri

LĂMURIRE

Pentru a menține buna rânduială în sf. lăcaș, am fost nevoiți să luăm o măsură pentru care suntem datori cu explicații. Este vorba despre masa cu prinoase, la care am renunțat, din următoarele motive: masa ocupa un spațiu însemnat, în condițiile în care aglomerația credincioșilor este foarte mare, mai ales în duminici și sărbători; în jurul mesei se producea mereu dezordine (foșnirea pungilor, aprinderea și stingerea lumânărilor, gălăgie la împărțirea prinoaselor etc.); de multe ori, anumite alimente nu erau acoperite, producându-se mirosuri incompatibile cu atmosfera bisericii ș.a. Această măsură nu înseamnă, însă, interzicerea de a se face pomană, Doamne ferește! Dimpotrivă, pe cei nevoiași credincioși îi pot ajuta în continuare, dar prin câteva mijloace mult mai eficiente decât puținul sau foarte puținul care se împărțea la masa cu pricina: de exemplu, *se pot face pachetele* care pot fi date atât sâmbăta, când în biserică se pun special mese pentru prinoase, cât și duminica, după slujbă (în pridvor sau pe scări), în liniște și ordine. Mulțumim tuturor pentru înțelegere!

Preot paroh Vasile GORDON

Fundația "Humanitas Christiana" anunță suspendarea, pe timpul vacanței a cursurilor de limbă engleză și de limbă greacă veche. Ținem să le mulțumim în mod special doamnei profesoare Ana Felicia Ștef și tinerelor studente ale Facultății de Teologie, Clara Ghiță, Maria Magdalena Neagoe și Ana Maria Vasile, pentru dăruirea creștină de a ține aceste cursuri gratuite.

Dorim să reluăm cursurile în toamnă, la începutul anului universitar 2002-2003, și să extindem acest program și la limba română, limba franceză și matematică, în funcție de solicitările pe care le așteptăm la adresa:

humanitas_christiana@yahoo.com

Totodată, așteptăm oferte de sponsorizare, rugându-i pe enoriași să ne faciliteze orice contact cu persoane sau instituții (interne sau externe) care ne-ar putea sprijini material.

Octavian GORDON

A P E L:

Rugăm pe toți enoriașii și pe ceilalți creștini atașați de parohia noastră să ne ajute, după putere, în finanțarea lucrărilor de reparații exterioare la casa parohială. Menționăm că de la cutremurul din anul 1977 nu s-au mai făcut nici un fel de intervenții, dar acum se impun măsuri urgente: acoperișul are porțiuni prin care plouă, pereții sunt pe alocuri degradați, tâmplăria câtorva geamuri stricată. În aceste condiții, am fost nevoiți să deschidem șantierul, am cumpărat deja materialele necesare și am angajat un meșter priceput și harnic. Întrucât fondurile momentane ale parohiei sunt extrem de reduse, facem acest apel stăruitor, având convingerea că vom fi susținuți, așa cum s-au petrecut lucrurile în cazul tuturor lucrărilor făcute pentru biserică din anul 1991 încoace. Desigur, atenția noastră se menține cu prioritate tot asupra sf. lăcaș. După ce vom încheia reparațiile la casă (*menționăm că doar strictul necesar*), vom redeschide șantierul pentru biserică: revizuirea acoperișului, reparația porțiunii de tavan căzut, pictarea pridvorului etc. Donațiile binevoitorilor, pentru care mulțumim anticipat, pot fi făcute în orice duminică și sărbătoare, prin d-na casieră Mariana Cazacu.

Dumnezeu să binecuvânteze dărnicia lor!

Preot Vasile GORDON

Dialogul de miercuri seara

Evangelhia după Luca

(capitolele XIII - XVII)

Dragi cititori ai buletinului nostru, la dialogul de miercuri seara s-au mai parcurs câteva capitole din care redăm unele momente mai importante.

Capitolul al XIII-lea - prezintă mai multe pilde, din care cea mai controversată este cea a "**Smochinului neroditor**". Exegeții spun că acesta este neamul evreu. După Simion Mehedinți, din această pildă reținem două învățături:

- Menirea pomului este să rodească și tot așa și omul are o chemare, o menire, fiecare cu munca lui, dar toate muncile sunt trebuincioase vieții. Însă, oricare ar fi însărcinarea sa, când menirea rămâne neîndeplinită, se cheamă că omul acela este netrebnic, și trebuie dat la o parte, așa cum pomul cel neroditor trebuie tăiat;

-A doua învățatură este aceea că "nu este bine să ne grăbim cu judecata, când e vorba să hotărâm prețul unui om". Așa cum vierul l-a rugat pe stăpân să mai îngăduie smochinul un an, și numai dacă va rămâne sterp să îl taie, așa să nu ne grăbim nici noi cu judecata, până ce nu vom încerca toate căile de îndreptare.

Capitolul al XIV-lea - redă, pe lângă vindecarea unui bolnav sâmbăta și parabola despre cina cea mare, *învățătura despre lepădarea de sine*. Dar ce înseamnă a se lepăda de sine? În zilele noastre, credem că

s-ar potrivi foarte bine cu expresia "a nu mai fi egoist". Iisus ne spune în această pildă:

"Cine vrea să-Mi urmeze, adică să fie creștin adevărat, să se lepede de sine, adică să își frângă egoismul, să iubească pe aproapele cum se iubește pe sine însuși. Simion Mehedinți dă și o altă conotație pildei, și anume: "lucrează de dragul lucrului, nu de dragul tău; numai când te uiți pe tine, lucrul iese bine". Cu alte cuvinte am putea spune că: *cine a înălțat munca până la iubire, acela a coborât raiul pe pământ*" (Simion Mehedinți Cultură și Civilizație, Editura Trei, București 1999).

Capitolul al XV-lea - expune parabolele cu oaia cea rătăcită și drahma cea pierdută. Ambele prezintă în sens alegoric omul căzut în păcat. Drahma poate simboliza și darurile pe care le-am primit de la Dumnezeu, dar pe care, dacă nu le cultivăm le putem pierde cu multă ușurință...

Capitolul al XVI-lea - ne atrage atenția asupra pildei "iconomului nedrept", prin care Mântuitorul îndeamnă pe ucenici să procedeze cu aceeași iscusință în cele bune, precum a procedat iconomul în cele rele. Să fie tot așa de înțelepți în dobândirea împărăției cerurilor, cum a fost iconomul în aranjamentul vieții sale, după îndepărtarea din serviciu.

Capitolul al XVII-lea - aici se istorisesc o serie de îndemnuri și scurte învățături spuse de Iisus despre sminteli, iertare, credință și slujire cu smerenie.

Răspundem întrebărilor dvs:

1. Ce înseamnă poarta cea strâmtă și poarta sau calea cea largă ? R. Prima ar însemna calea creștinismului sau calea virtuților, iar a doua calea păgânismului sau a păcatului.

2. De ce spune Iisus: eu scot demoni și fac vindecări astăzi și mâine, și a treia zi Mă împlinesc? R. În sens mai bogat ar însemna împlinirea prin moartea și Învierea Sa. El și-a încheiat misiunea, împlinindu-Se în propria operă.

3. Pe cine simbolizează fiul risipitor și fratele lui? R. Omul este Dumnezeu, fiul cuminte (cel mare) - poporul iudeu, iar fiul risipitor - toate celelalte popoare. Această pildă le-a fost dată evreilor atunci, pentru că se credeau poporul ales și priveau cu dispreț toate celelalte neamuri. Un sens mai adânc al pildei ar fi cel de la nivel personal, și anume, a rătăci e omenește, dar cel rătăcit să nu piardă nădejdea că poate fi îndurare și pentru el.

*

Bibliografie: † Bartolomeu Valeriu Anania (1995), *Noul Testament Comentat*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București; Pr. Constantinescu Ioan (1997), *Studiul Noului Testament*, Editura Credința noastră, București; Simion Mehedinți (2002), *Parabole și învățături din Evanghelie*, Editura Sofia, București.

Ileana PĂTRU

(continuare în numărul următor)

Evenimente în biserica noastră:

BOTEZURI (20 aprilie - 21 iunie)

28 aprilie: Ian Maxim Șerbănescu (naș: Andi Șerbănescu)

Claudia Andreea Vișan (nași: Andreea Elena și Marius Laurențiu Popescu)

18 mai: Diana Ana-Maria Călin (nași: Mihai și Ana-Maria Marinescu)

26 mai: Mihai Zamfirache (nași: Vasilica Soare și Ioan Tatu)

1 iunie: Angelina Yasmin Ioana Pârvulescu (nașă: Ioana Teacă)

15 iunie: Mircea Cristian Gheorghiu (nași: Mugur Dan și Constanța Boeru)

CUNUNII (10 martie - 21 iunie)

12 mai: Cristian Lucian Ghindea și Raluca Gherasim (nași: Theodor și Elena Bujgoi)

18 mai: Mihail Răzvan Nicolae și Daniela Tănase (nași: Cătălin Octavian și Anca Gorcea)

1 iunie: Marius Burcă și Raluca Alina Ecaterina Tănase (nași: Oliver și Mioara Claus)

Sorin Panaitescu și Simona Tămășăvski (nași: Răzvan și Ruxandra Jurcă)

Teodor Laurențiu Benim și Mihaela Dale (nași: Virgil Laurențiu și

Maria Găman)

Cristian Matei și Oana Andreea Vârlănescu (nași: Ionel și Silvia Renata Saita)

2 iunie: Ciprian Daniel Burlăcioiu și Maria Ruxandra Mazilescu (nași: Virgil și Mihaela Spiridon)

8 iunie: Teodor Florin Lia și Monica Manea (nași: Georgel și Dana Soare)

Mihai Emilian Păun și Ana Daniela Enache (nași: Nicolae și Carmen Vlădoiu)

Bogdan Petrescu și Doina Mirela Mitroi (nași: Vasile și Ioan Todiresei)

Florian Ioniță și Daniela Ionescu (nași: Marius Lucian și Oana Iacob)

9 iunie: Alexandru Cătălin Macovei și Claudia Popescu (nași: Augustin și Daniela Dragnea)

15 iunie: Mihai Constantin și Mihaela Alexandra Turcitu (nași: Ioana și Nicolae Bratu)

16 iunie: Florian Brănișteanu și Maria Gamarț (nași: Pr. Constantin și Florica Nicolae)

Daniel Iulian Poenaru și Violeta Domnica Zlotariu (nași: Cristi și Ecaterina Roncea)

Pagina Capitelar *

Data trecută când ne-am întâlnit, ne pregăteam cu toții pentru Sfânta Înviere. Și iată că a trecut și Paștele, și Sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena, Înălțarea Domnului, Pogorârea Sfântului Duh și ne apropiem de Sărbătoarea Mărișilor Apostoli Petru și Pavel.

Nu vă vom spune nimic despre acești Sfinți, din două motive: pentru că în unul din numerele noastre mai vechi v-am povestit mai pe larg cine au fost ei și pentru că vrem, de fapt, să ne spuneți voi de data aceasta ce știți despre ei.

Noi, în schimb, vă vom pune o altă întrebare, la care, de asemenea, așteptăm răspunsurile voastre cu nerăbdare.

Întrebarea este: “Ce este un sfânt?” și, în așteptarea răspunsurilor voastre, vă povestim noi ce a răspuns un băiețel cam de 4-5 anișori.

“ Paul a mers la cumpărături cu mama sa. În drum spre piață au trecut pe lângă o biserică. Paul o privi și spuse:

- Mămico, ia uite, ferestrele sunt chiar murdare.

Mămica nu-i spuse nimic. Îl luă de mână și îl conduse în biserică. De aici, ferestrele arătau frumos colorate și luminoase. Atunci Paul se miră și privi cu atenție la vitralii. În față, la altar, sărea în ochi o fereastră foarte frumoasă cu figuri de sfinți. Și printr-o figură tocmai treceau razele soarelui, încât aceasta era foarte luminoasă. Paul întrebă:

- Mămico, cine este acesta?

- Acesta, în față, este Sfântul Petru.

Câteva zile mai târziu, băiatul a avut la grădiniță ora de religie. Profesorul i-a întrebat pe copii:

- Cine poate să-mi spună ce este un sfânt?

Atunci se făcu mare liniște în clasă. Doar Paul ridică mâna și spuse:

- Un sfânt este un om prin care strălucește soarele.”

Și înainte de a vă da răspunsurile la întrebările pe care vi le-am pus în numărul trecut, legate de Sărbătoarea Învierii, vă mai spunem o scurtă povestioară.

RUGĂCIUNEA ȘI ȘORICELUL

“Trăia odată un om care se ruga mult lui Dumnezeu. Îi plăcea să stea de vorbă cu Dumnezeu. Într-o zi, pe când el stătea cu ochii închiși și se ruga, un șoricel a ieșit dintr-o gaură și a început să-i ronțăie talpa de la pantof. Omul a deschis ochii și a strigat furios la șoricel:

- De ce mă deranjezi de la rugăciune?

- Mi-e foame, a răspuns șoricelul.

- Pleacă de aici, jivină scârboasă! a strigat omul. Acum vorbesc cu Dumnezeu, mă rog!

- Cum poți să vorbești frumos cu Dumnezeu, i-a răspuns șoricelul, dacă nu știi să vorbești frumos cu un șoricel?”

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Și acum, iată răspunsurile la întrebările din numărul trecut:

1. **Împreună cu Hristos au mai fost răstigniți doi tâlhari.**

2. **Unul dintre ei s-a mântuit pentru că s-a căit pentru păcatele sale și L-a recunoscut pe Iisus ca Dumnezeu.**

3. **Înainte de a muri, Hristos a strigat cu glas tare: “Părinte, în mâinile Tale încredințez Duhul Meu”.**

4. **Poziția lui Hristos pe Cruce, cu brațele larg deschise înseamnă că Iisus nici în momentul răstignirii nu ne condamnă și ne îmbrățișează cu dragoste pe noi toți, păcătoșii.**

5. **Ouăle pe care le ciocnim de Paști reprezintă Mormântul purtător de Viață al Domnului nostru Iisus Hristos.**

6. **Culoarea lor roșie este culoarea sângelui lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru iertarea păcatelor acestei lumi.**

7. **Mielul sacrificat de Paști ne aduce aminte de Jertfa lui Iisus.**

8. **Lumina lumânărilor pe care le aprindem în noaptea de Înviere este lumina biruinței lui Iisus asupra întunericului păcatului.**

Cu drag așteptăm răspunsurile voastre la întrebarea “Ce este un sfânt?”, precum și impresiile voastre despre aceste două povestiri.

Și bineînțeles că nu am uitat să vă dorim:

Vacanță plăcută, plină de rugăciune și fapte bune!

*Pagină realizată de Cătălina SANDU

Programul liturgic al lunilor iulie și august

-miercuri, 3 iulie, h. 17.30: *Slujba sfințirii apei*; h. 18.30: dialoguri;
-vineri, 5 iulie, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 6 iulie, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

†**Duminică, 7 iulie, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

-miercuri, 10 iulie, h. 17.30: Vecernie; h. 18.30: dialoguri;
-vineri, 12 iulie, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 13 iulie, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

†**Duminică, 14 iulie, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

-miercuri, 17 iulie, h. 17.30: Vecernie; h. 18.30: dialoguri;
-vineri, 19 iulie, h. 17.30: *Vecernie cu priveghere și Acatistul Sf. Ilie;*

†**sâmbătă, 20 iulie, SF. PROOROC ILIE TESVITEANUL, hramul parohiei, h. 8.30-12.00: Utrenia, Sf. Liturghie și parastase;**

†**Duminică, 21 iulie, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

-miercuri, 24 iulie, h. 17.30: Vecernie;
-vineri, 26 iulie, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 27 iulie, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

†**Duminică, 28 iulie, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

-miercuri, 31 iulie, h. 17.30: *Slujba sfințirii icoanelor*; începutul Postului Adormirii Maicii Domnului.

DONAȚII ÎN PERIOADA 20 APRILIE - 21 IUNIE

Fam. Andraș - 4.000.000 lei	Eliodor și Nadejda Dodescu - 200.000 lei
Cătălin și Alexandra Popescu - 1.500.000 lei	Emil Raba - 1.000.000 lei
Gabriel Graur - 500.000 lei	Adrian Stoican - 10.000.000 lei
Marieta Dobre - 2.000.000 lei	Marius - 2.500.000 lei
Daniela Coroiu - 1.000.000 lei	Georgeta Taftă - 1.000.000 lei
Nicolae Constantin Paul și Valentina - 1.300.000 lei	Grupul Taizé - 600.000 lei
Alexandru George, Varlaam	Paraschiva Popescu - 1.000.000 lei
Lucian - 2.500.000 lei	Georgeta Airinei - 500.000 lei

-vineri, 2 august, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 3 august, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

†**Duminică, 4 august, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

- **luni, 5 august, h. 18.00: vecernie cu priveghere;**
† **marți, 6 august, Schimbarea la Față: h. 8.30-12.00: Utrenia și Sfânta Liturghie; dezlegare la pește;**

-miercuri, 7 august, h. 17.30: *Slujba sfințirii apei*;
-vineri, 9 august, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 10 august, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

†**Duminică, 11 august, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

-miercuri, 14 august, h. 17.30: Vecernie cu priveghere și spovedanii;
†**Joi, 15 august, Adormirea Maicii Domnului, h. 8.30-12.00: Utrenia, Sf. Liturghie și parastase;**
-vineri, 16 august, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 17 august, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

†**Duminică, 18 august, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

-miercuri, 21 august, h. 17.30: *Slujba sfințirii icoanelor*;
-vineri, 23 august, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 24 august, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

†**Duminică, 25 august, h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie;**

-miercuri, 28 august, h. 17.30: Vecernie cu priveghere;
†**Joi, 29 august, Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul: h. 8.30-12.00: Utrenia și Sf. Liturghie; POST;**
-vineri, 30 august, h. 17.30: Sf. Maslu și spovedanii;
-sâmbătă, 31 august, h. 9.00-11.00: Sf. Liturghie și parastase; **h. 18.00: Vecernie mare și spovedanii;**

REDAȚIA: Redactor onorific: Răzvan Bucuroiu; Redactor: Octavian Gordon;

Membri și atribuții: pr. paroh Vasile Gordon: cuvântul pastoral;

pr. Emanoil Băbuș: pagina de istorie; Ileana Pătru: dialogul de miercuri seara; Silviu Tudose: pagina liturgică; Cătălina Sandu: pagina copiilor; Secretar de redacție: Ileana Pătru (242.47.93)

Sediul redacției: Str. Silfidelor nr. 5, sector V. București; tel. 01 / 315. 54.99 (pr. Vasile Gordon); tel.: 092 / 87.47.43 (pr. Emanoil Băbuș)